

# **Prawo administracyjne materialne**

**Orzecznictwo Aplikanta**

Wydanie 8.

Przejdź do produktu na **[ksiegarnia.beck.pl](https://ksiegarnia.beck.pl)**

## Spis treści

### Ustawa z 27.3.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

|                                                                                                         |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>(t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 538) (wyciąg)</b> .....                                                   | 1   |
| Artykuł 1. [Zakres ustawy] .....                                                                        | 1   |
| Artykuł 2. [Objaśnienia pojęć] .....                                                                    | 6   |
| Artykuł 3. [Zadania własne] .....                                                                       | 15  |
| Artykuł 4. [Miejscowe plany zagospodarowania] .....                                                     | 17  |
| Artykuł 6. [Sposób wykonywania prawa własności] .....                                                   | 21  |
| Artykuł 14. [Plan miejscowy] .....                                                                      | 24  |
| Artykuł 15. [Zakres planu miejscowego] .....                                                            | 29  |
| Artykuł 16. [Wymagany zakres i skala projektu] .....                                                    | 40  |
| Artykuł 17. [Kolejne etapy działania] .....                                                             | 41  |
| Artykuł 19. [Ponowienie czynności] .....                                                                | 49  |
| Artykuł 20. [Uchwalenie planu miejscowego] .....                                                        | 51  |
| Artykuł 21. [Podmioty obciążone kosztami sporządzenia planu] .....                                      | 57  |
| Artykuł 24. [Uzgadnianie projektu] .....                                                                | 57  |
| Artykuł 27. [Tryb zmiany planu ogólnego] .....                                                          | 59  |
| Artykuł 28. [Nieważność uchwały] .....                                                                  | 62  |
| Artykuł 30. [Prawo wglądu do studium] .....                                                             | 69  |
| Artykuł 32. [Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym] .....                                      | 71  |
| Artykuł 34. [Skutki wejścia w życie i utraty mocy planów] .....                                         | 72  |
| Artykuł 35. [Zmiana przeznaczenia terenów] .....                                                        | 73  |
| Artykuł 35a. [Zakaz zagospodarowania terenu w sposób sprzeczny z obowiązującym planem miejscowym] ..... | 75  |
| Artykuł 36. [Roszczenia odszkodowawcze właściciela] .....                                               | 75  |
| Artykuł 37. [Obniżenie lub wzrost wartości nieruchomości] .....                                         | 93  |
| Artykuł 44. [Wprowadzanie ustaleń do planu] .....                                                       | 98  |
| Artykuł 50. [Lokalizacja inwestycji celu publicznego] .....                                             | 99  |
| Artykuł 51. [Organy uprawnione do wydania decyzji] .....                                                | 102 |
| Artykuł 52. [Wniosek o ustalenie lokalizacji] .....                                                     | 106 |
| Artykuł 53. [Postępowanie w sprawie wydania decyzji] .....                                              | 111 |
| Artykuł 54. [Treść decyzji lokalizującej] .....                                                         | 121 |
| Artykuł 55. [Moc wiążąca decyzji] .....                                                                 | 124 |
| Artykuł 56. [Zakaz odmowy] .....                                                                        | 125 |
| Artykuł 59. [Decyzja o warunkach zabudowy] .....                                                        | 127 |
| Artykuł 60. [Organy uprawnione do wydania decyzji] .....                                                | 134 |

|                                                                            |     |
|----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Artykuł 61. [Warunki dopuszczające wydanie decyzji] .....                  | 137 |
| Artykuł 62. [Zawieszenie postępowania administracyjnego] .....             | 153 |
| Artykuł 63. [Skutki prawne decyzji] .....                                  | 156 |
| Artykuł 65. [Stwierdzenie wygaśnięcia decyzji] .....                       | 159 |
| <b>Ustawa z 7.7.1994 r. – Prawo budowlane</b>                              |     |
| <b>(t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 524) (wyciąg)</b> .....                      | 161 |
| Artykuł 3. [Słowniczek] .....                                              | 161 |
| Artykuł 4. [Prawo do zabudowy] .....                                       | 194 |
| Artykuł 5. [Podstawy prawidłowej budowy] .....                             | 195 |
| Artykuł 9. [Odstępstwa] .....                                              | 199 |
| Artykuł 28. [Obowiązek uzyskania pozwolenia] .....                         | 206 |
| Artykuł 29. [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia, zgłoszenia] .....         | 218 |
| Artykuł 29a. [Budowa przyłączy] .....                                      | 228 |
| Artykuł 30. [Obowiązek zgłoszenia] .....                                   | 229 |
| Artykuł 31. [Rozbiórki] .....                                              | 243 |
| Artykuł 32. [Wymagania dotyczące pozwoleń] .....                           | 245 |
| Artykuł 33. [Wypadki szczególne] .....                                     | 253 |
| Artykuł 34. [Projekt budowlany] .....                                      | 258 |
| Artykuł 35. [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] .....                     | 264 |
| Artykuł 36a. [Decyzja o zmianie pozwolenia] .....                          | 275 |
| Artykuł 37. [Wygaśnięcie pozwolenia] .....                                 | 282 |
| Artykuł 40. [Przeniesienie decyzji] .....                                  | 284 |
| Artykuł 47. [Wejście na nieruchomość sąsiada] .....                        | 286 |
| Artykuł 48. [Postanowienie o wstrzymaniu budowy] .....                     | 288 |
| Artykuł 49. [Badanie zgodności; opłata legalizacyjna] .....                | 299 |
| Artykuł 49c. [Odpowiednie stosowanie przepisów Ordynacji podatkowej] ..... | 304 |
| Artykuł 50. [Wstrzymanie robót] .....                                      | 305 |
| Artykuł 50a. [Nakazanie rozbiórki] .....                                   | 311 |
| Artykuł 51. [Doprowadzenie do zgodności z prawem] .....                    | 312 |
| Artykuł 52. [Wykonanie nakazanych czynności] .....                         | 325 |
| Artykuł 54. [Zawiadomienie właściwego organu] .....                        | 327 |
| Artykuł 55. [Pozwolenie na użytkowanie] .....                              | 329 |
| Artykuł 57. [Rozwinięcie] .....                                            | 332 |
| Artykuł 59. [Pozwolenie na użytkowanie] .....                              | 338 |
| Artykuł 59a. [Obowiązkowa kontrola budowy] .....                           | 342 |
| Artykuł 61. [Zasady prawidłowego użytkowania] .....                        | 342 |
| Artykuł 66. [Usuwanie nieprawidłowości] .....                              | 344 |
| Artykuł 67. [Rozbiórka] .....                                              | 350 |
| Artykuł 71. [Zmiana sposobu użytkowania] .....                             | 352 |
| Artykuł 71a. [Opłata legalizacyjna] .....                                  | 357 |
| <b>Ustawa z 21.8.1997 r. o gospodarce nieruchomościami</b>                 |     |
| <b>(t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 399) (wyciąg)</b> .....                      | 361 |
| Artykuł 92. [Zakres przedmiotowy] .....                                    | 361 |
| Artykuł 93. [Ograniczenia podziału] .....                                  | 362 |

|                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Artykuł 94. [Inne przypadki podziału] .....                                        | 368 |
| Artykuł 95. [Wyłączenie ograniczeń] .....                                          | 370 |
| Artykuł 96. [Decyzja o podziale; orzeczenie sądu] .....                            | 371 |
| Artykuł 97. [Podział na wniosek i z urzędu] .....                                  | 373 |
| Artykuł 98. [Działki pod drogi] .....                                              | 377 |
| Artykuł 98a. [Opłata adiacencka] .....                                             | 383 |
| Artykuł 102. [Kompetencje gminy] .....                                             | 389 |
| Artykuł 112. [Przesłanki; pojęcie; kompetencje] .....                              | 390 |
| Artykuł 113. [Podmioty] .....                                                      | 392 |
| Artykuł 115. [Wszczęcie postępowania] .....                                        | 394 |
| Artykuł 122. [Niezwłoczne zajęcie] .....                                           | 395 |
| Artykuł 122a. [Decyzja] .....                                                      | 396 |
| Artykuł 124. [Wywłaszczenie przez ograniczenie] .....                              | 397 |
| Artykuł 124b. [Udostępnianie nieruchomości] .....                                  | 402 |
| Artykuł 126. [Siła wyższa; zagrożenie] .....                                       | 405 |
| Artykuł 128. [Zasady] .....                                                        | 407 |
| Artykuł 129. [Decyzja] .....                                                       | 411 |
| Artykuł 130. [Ustalenie odszkodowania] .....                                       | 413 |
| Artykuł 132. [Zapłata] .....                                                       | 415 |
| Artykuł 134. [Wartość rynkowa nieruchomości] .....                                 | 417 |
| Artykuł 136. [Niezmienność celu; żądanie zwrotu] .....                             | 419 |
| Artykuł 137. [Nieruchomość zbędna] .....                                           | 430 |
| Artykuł 138. [Wygaśnięcie praw] .....                                              | 435 |
| Artykuł 139. [Stan nieruchomości] .....                                            | 436 |
| Artykuł 140. [Zwrot odszkodowania i nieruchomości zamiennej] .....                 | 436 |
| Artykuł 143. [Zakres przedmiotowy] .....                                           | 440 |
| Artykuł 144. [Opłaty adiacenckie] .....                                            | 441 |
| Artykuł 145. [Decyzja ustalająca opłatę adiacencką] .....                          | 443 |
| Artykuł 146. [Wysokość] .....                                                      | 447 |
| Artykuł 147. [Raty] .....                                                          | 450 |
| Artykuł 148. [Terminy; waloryzacja; zaliczenie świadczeń] .....                    | 451 |
| Artykuł 148b. [Ustalenie o stworzeniu warunków do podłączenia] .....               | 451 |
| Artykuł 151. [Wartość rynkowa i odtworzeniowa] .....                               | 453 |
| Artykuł 153. [Podejście porównawcze, dochodowe, kosztowe] .....                    | 454 |
| Artykuł 155. [Dane o nieruchomościach] .....                                       | 456 |
| Artykuł 156. [Operat szacunkowy] .....                                             | 458 |
| Artykuł 157. [Rozbieżne opinie w ocenie operatu] .....                             | 464 |
| <b>Ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</b> |     |
| <b>(t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 143 ze zm.) (wyciąg)</b> .....                       | 469 |
| Artykuł 1. [Sprawy sądowoadministracyjne] .....                                    | 469 |
| Artykuł 3. [Właściwość sądów administracyjnych] .....                              | 471 |
| Artykuł 4. [Spory o właściwość] .....                                              | 487 |
| Artykuł 6. [Niezbędna pomoc prawna] .....                                          | 489 |
| Artykuł 7. [Zasada szybkości] .....                                                | 491 |

|                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------|-----|
| Artykuł 8. [Udział prokuratora i Rzecznika Praw Obywatelskich] ..... | 491 |
| Artykuł 11. [Związanie sądu] .....                                   | 492 |
| Artykuł 12. [Strona] .....                                           | 496 |
| Artykuł 13. [Zakres właściwości] .....                               | 497 |
| Artykuł 15. [Właściwość NSA] .....                                   | 497 |
| Artykuł 16. [Skład sądu administracyjnego] .....                     | 499 |
| Artykuł 17. [Zmiana składu] .....                                    | 500 |
| Artykuł 18. [Przyczyny wyłączenia sędziego] .....                    | 500 |
| Artykuł 19. [Wyłączenie na żądanie lub na wniosek] .....             | 506 |
| Artykuł 20. [Wniosek o wyłączenie] .....                             | 512 |
| Artykuł 22. [Postanowienie o wyłączeniu] .....                       | 515 |
| Artykuł 24. [Odpowiednie stosowanie] .....                           | 517 |
| Artykuł 25. [Zdolność sądowa] .....                                  | 517 |
| Artykuł 26. [Zdolność procesowa] .....                               | 522 |
| Artykuł 27. [Zastępstwo procesowe przedstawiciela ustawowego] .....  | 523 |
| Artykuł 28. [Reprezentowanie osób prawnych] .....                    | 523 |
| Artykuł 29. [Umocowanie do czynności] .....                          | 525 |
| Artykuł 32. [Strony] .....                                           | 526 |
| Artykuł 33. [Udział w charakterze uczestnika] .....                  | 529 |
| Artykuł 34. [Działanie osobiste lub przez pełnomocnika] .....        | 534 |
| Artykuł 35. [Pełnomocnik strony] .....                               | 534 |
| Artykuł 36. [Rodzaje pełnomocnictw] .....                            | 538 |
| Artykuł 37. [Pełnomocnictwo] .....                                   | 539 |
| Artykuł 39. [Zakres pełnomocnictwa] .....                            | 545 |
| Artykuł 42. [Wypowiedzenie pełnomocnictwa] .....                     | 546 |
| Artykuł 44. [Czynności naglące] .....                                | 547 |
| Artykuł 46. [Wymogi formalne] .....                                  | 548 |
| Artykuł 47. [Odpisy i załączniki] .....                              | 552 |
| Artykuł 49. [Wezwanie do uzupełnienia] .....                         | 554 |
| Artykuł 50. [Uprawniony do wniesienia] .....                         | 560 |
| Artykuł 51. [Kilku uprawnionych] .....                               | 568 |
| Artykuł 52. [Dopuszczalność wniesienia skargi] .....                 | 569 |
| Artykuł 53. [Termin na wniesienie] .....                             | 575 |
| Artykuł 54. [Organ właściwy] .....                                   | 581 |
| Artykuł 55. [Grzywna] .....                                          | 590 |
| Artykuł 56. [Zawieszenie postępowania] .....                         | 594 |
| Artykuł 57. [Wymogi formalne skargi] .....                           | 596 |
| Artykuł 58. [Odrzucenie przez sąd] .....                             | 597 |
| Artykuł 59. [Przekazanie innemu sądowi] .....                        | 605 |
| Artykuł 60. [Cofnięcie skargi] .....                                 | 605 |
| Artykuł 61. [Wstrzymanie wykonania aktu lub czynności] .....         | 608 |
| Artykuł 64a. [Pojęcie sprzeciwu od decyzji] .....                    | 628 |
| Artykuł 64e. [Zakres rozpoznania] .....                              | 629 |
| Artykuł 65. [Sposoby doręczania] .....                               | 630 |
| Artykuł 67. [Uprawnieni do odbioru] .....                            | 631 |

|                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Artykuł 72. [Nieobecność adresata] .....                                       | 634 |
| Artykuł 73. [Doręczenie zastępcze] .....                                       | 636 |
| Artykuł 78. [Nieznane miejsce pobytu] .....                                    | 637 |
| Artykuł 83. [Obliczanie terminów] .....                                        | 638 |
| Artykuł 86. [Przywrócenie terminu] .....                                       | 640 |
| Artykuł 87. [Wniosek o przywrócenie terminu] .....                             | 649 |
| Artykuł 88. [Odrzucenie wniosku przez sąd] .....                               | 652 |
| Artykuł 91. [Wyznaczanie posiedzeń; uczestnicy] .....                          | 654 |
| Artykuł 99. [Odroczenie na zgodny wniosek stron] .....                         | 655 |
| Artykuł 100. [Protokół z posiedzenia] .....                                    | 656 |
| Artykuł 101. [Elementy składowe protokołu] .....                               | 656 |
| Artykuł 103. [Żądanie sprostowania protokołu] .....                            | 657 |
| Artykuł 104. [Załącznik do protokołu] .....                                    | 658 |
| Artykuł 106. [Przebieg postępowania] .....                                     | 658 |
| Artykuł 109. [Odroczenie z braku strony] .....                                 | 664 |
| Artykuł 111. [Łączne rozpoznanie spraw] .....                                  | 666 |
| Artykuł 113. [Zamknięcie rozprawy] .....                                       | 668 |
| Artykuł 118. [Skarga na akt lub czynność] .....                                | 670 |
| Artykuł 119. [Tryb uproszczony] .....                                          | 670 |
| Artykuł 124. [Zawieszenie z urzędu] .....                                      | 672 |
| Artykuł 125. [Zawieszenie nieobligatoryjne] .....                              | 674 |
| Artykuł 128. [Podjęcie postępowania przez sąd] .....                           | 678 |
| Artykuł 132. [Wyrok] .....                                                     | 679 |
| Artykuł 133. [Wyrok po zamknięciu rozprawy] .....                              | 679 |
| Artykuł 134. [Rozstrzygnięcie w granicach sprawy] .....                        | 683 |
| Artykuł 135. [Stosowanie środków usuwających naruszenie prawa] .....           | 687 |
| Artykuł 138. [Sentencja wyroku] .....                                          | 690 |
| Artykuł 139. [Ogłoszenie wyroku] .....                                         | 691 |
| Artykuł 140. [Strona działająca bez adwokata] .....                            | 692 |
| Artykuł 141. [Uzasadnienie wyroku] .....                                       | 693 |
| Artykuł 145. [Skarga na decyzję lub postanowienie] .....                       | 704 |
| Artykuł 145a. [Zobowiązanie organu do wydania decyzji lub postanowienia] ..... | 716 |
| Artykuł 146. [Skarga na akt lub czynność] .....                                | 717 |
| Artykuł 147. [Skarga na uchwałę lub akt] .....                                 | 718 |
| Artykuł 148. [Skarga na akt nadzoru] .....                                     | 721 |
| Artykuł 149. [Skarga na bezczynność organów] .....                             | 721 |
| Artykuł 151. [Oddalenie skargi] .....                                          | 726 |
| Artykuł 152. [Postępowanie przy uwzględnieniu skargi] .....                    | 728 |
| Artykuł 153. [Moc wiążąca orzeczenia] .....                                    | 731 |
| Artykuł 154. [Skarga na niewykonanie wyroku] .....                             | 738 |
| Artykuł 155. [Naruszenie prawa] .....                                          | 744 |
| Artykuł 156. [Sprostowanie z urzędu] .....                                     | 745 |
| Artykuł 157. [Wniosek o uzupełnienie wyroku] .....                             | 747 |
| Artykuł 158. [Rozstrzygnięcie wątpliwości co do treści wyroku] .....           | 749 |
| Artykuł 161. [Postanowienie o umorzeniu postępowania] .....                    | 751 |

|                                                                         |     |
|-------------------------------------------------------------------------|-----|
| Artykuł 164. [Moc wiążąca postanowienia z posiedzenia niejawnego] ..... | 755 |
| Artykuł 165. [Zmiany postanowień niekończących postępowania] .....      | 756 |
| Artykuł 168. [Prawomocność orzeczenia] .....                            | 757 |
| Artykuł 169. [Stwierdzenie prawomocności przez sąd] .....               | 758 |
| Artykuł 170. [Zakres związania] .....                                   | 759 |
| Artykuł 171. [Powaga rzeczy osądzonej] .....                            | 761 |
| Artykuł 172. [Przesłanki unieważnienia orzeczenia przez NSA] .....      | 763 |
| Artykuł 173. [Skarga kasacyjna] .....                                   | 763 |
| Artykuł 174. [Podstawy do wniesienia skargi] .....                      | 765 |
| Artykuł 175. [Podmiot sporządzający] .....                              | 781 |
| Artykuł 176. [Cechy formalne skargi] .....                              | 783 |
| Artykuł 177. [Termin do wniesienia skargi] .....                        | 787 |
| Artykuł 178. [Odrzucenie przez sąd] .....                               | 790 |
| Artykuł 179. [Odpowiedź na skargę kasacyjną] .....                      | 792 |
| Artykuł 182. [Rozpoznanie na posiedzeniu niejawnym] .....               | 793 |
| Artykuł 183. [Rozpoznanie sprawy w granicach skargi] .....              | 794 |
| Artykuł 184. [Oddalenie skargi] .....                                   | 799 |
| Artykuł 187. [Zagadnienie prawne] .....                                 | 800 |
| Artykuł 188. [Okoliczności rozpoznania skargi przez NSA] .....          | 802 |
| Artykuł 189. [Uchylenie orzeczenia] .....                               | 803 |
| Artykuł 190. [Związanie wykładnią NSA] .....                            | 804 |
| Artykuł 191. [Rozpoznanie postanowień niezaskarżonych] .....            | 807 |
| Artykuł 194. [Wniesienie zażalenia] .....                               | 807 |
| Artykuł 195. [Przekazanie zażalenia do NSA] .....                       | 810 |
| Artykuł 196. [Wstrzymanie zaskarżonego postanowienia] .....             | 811 |
| Artykuł 198. [Odpowiednie stosowanie] .....                             | 812 |
| Artykuł 199. [Koszty stron] .....                                       | 812 |
| Artykuł 200. [Zwrot kosztów dla skarżącego] .....                       | 813 |
| Artykuł 201. [Zwrot w razie umorzenia postępowania] .....               | 815 |
| Artykuł 203. [Zwrot kosztów postępowania kasacyjnego] .....             | 816 |
| Artykuł 204. [Zwrot kosztów przy oddaleniu skargi] .....                | 817 |
| Artykuł 205. [Niezbędne koszty postępowania] .....                      | 818 |
| Artykuł 206. [Zwrot części kosztów] .....                               | 822 |
| Artykuł 210. [Skutki niezgłoszenia wniosku w terminie] .....            | 824 |
| Artykuł 214. [Opłata za wniesienie pisma] .....                         | 825 |
| Artykuł 215. [Oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia] .....         | 826 |
| Artykuł 219. [Uiszczenie opłaty sądowej] .....                          | 827 |
| Artykuł 220. [Pozostawienie pisma bez rozpoznania] .....                | 829 |
| Artykuł 222. [Pismo niepodlegające opłacie] .....                       | 831 |
| Artykuł 223. [Ściągnięcie opłaty] .....                                 | 831 |
| Artykuł 225. [Zwrot opłaty z urzędu] .....                              | 832 |
| Artykuł 231. [Wpis stosunkowy; wpis stały] .....                        | 832 |
| Artykuł 234. [Przedmiot pobrania opłaty] .....                          | 834 |
| Artykuł 239. [Strony zwolnione od kosztów] .....                        | 835 |
| Artykuł 243. [Przyznanie prawa pomocy] .....                            | 836 |

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| Artykuł 244. [Zakres prawa pomocy] .....                      | 839 |
| Artykuł 245. [Całkowite lub częściowe] .....                  | 840 |
| Artykuł 246. [Przyznanie prawa pomocy osobie fizycznej] ..... | 841 |
| Artykuł 247. [Bezzasadność skargi] .....                      | 849 |
| Artykuł 250. [Wynagrodzenie adwokata] .....                   | 849 |
| Artykuł 252. [Wniosek o przyznanie] .....                     | 852 |
| Artykuł 259. [Sprzeciw] .....                                 | 853 |
| Artykuł 269. [Ponowna uchwała] .....                          | 854 |
| Artykuł 270. [Żądanie wznowienia] .....                       | 856 |
| Artykuł 271. [Wznowienie z powodu nieważności] .....          | 856 |
| Artykuł 272. [Niezgoda z Konstytucją] .....                   | 858 |
| Artykuł 273. [Inne przyczyny wznowienia] .....                | 860 |
| Artykuł 277. [Termin na wniesienie skargi] .....              | 862 |
| Artykuł 278. [Żądanie wznowienia po uprawomocnieniu] .....    | 863 |
| Artykuł 279. [Wymogi formalne skargi] .....                   | 863 |
| Artykuł 280. [Badanie prawidłowości] .....                    | 864 |
| Artykuł 285a. [Podstawa wniesienia skargi] .....              | 864 |
| Artykuł 285d. [Charakter naruszeń; wyrządzenie szkody] .....  | 866 |
| Artykuł 285e. [Treść skargi] .....                            | 867 |



**Przejdź do księgarni →**

**ksiegarnia.beck.pl**